

KOMERČNÉ POISTENIE

Hodina 3

Ozrejmienie témy

ÚVOD

Cieľom tejto kapitoly je predstaviť komerčné poistenie a detailne ho porovnať so zdravotným a sociálnym poistením, ktoré boli prebrané v predchádzajúcej kapitole 7.2 Štátne poistenie. Nasledujúce cvičenie bude venované tvorbe ceny poistenia. Spomenieme rizikové faktory, podmienky, zľavy či bonusy, čo dohromady tvoria cenu komerčného poistenia. Žiaci tiež majú za úlohu zamyslieť sa, aký je zmysel komerčného poistenia a prečo ho ľudia vyhľadávajú. Kapitola Komerčné poistenie slúži teda ako zhrnutie poisťovníctva.

POJMY

Poistenie – právny vzťah medzi zákazníkom (poistníkom) a poisťovňou (poisťovateľom), kedy sa poisťovňa zaväzuje vyplatiť určitú sumu za udalosť, ktorá nastane za určitých podmienok.

Poisťovňa – inštitúcia, ktorá v prípade výskytu poistnej udalosti podľa dohodnutých podmienok vypláca poistné plnenie.

Poistná udalosť – udalosť, pri ktorej bola poškodená osoba, predmet alebo záujem.

Poistné plnenie – platba, ktorú je poisťovňa povinná vyplatiť v prípade poistnej udalosti.

Sociálne poistenie – sa snaží zaistiť sociálnu stabilitu, primeranú a minimálnu úroveň sociálneho zabezpečenia a sociálnu suverenitu v rôznych fázach života jednotlivca (napr. dôchodok, práceneschopnosť, nezamestnanosť).

Zdravotné poistenie – sa hradí zdravotnej poisťovni, ktorá za nás platí zdravotnú starostlivosť.

Komerčné poistenie – súkromné, dobrovoľné poistenie týkajúce sa majetku alebo života.

Riziko – je to možnosť, že sa niečo stane, alebo môže stať a bude to mať negatívne následky a dopady.

Rizikové faktory – udalosti, ktoré ovplyvňujú, že nastane nejaké riziko.

Výluka z poistenia – udalosť, riziko, predmet alebo záujem, na ktoré sa dohodnuté poistenie podľa poistných podmienok nevzťahuje, napríklad cestovné poistenie batožiny zväčša neplatí pri šperkoch, drahej elektronike či umeleckých predmetoch.

KOMERČNÉ POISTENIE

Ide o súkromnú a dobrovoľnú formu poistenia, ktoré poskytujú komerčné poisťovne, napr. ČSOB, Generali, Allianz, Uniqa, Kooperativa atď. Patrí tu životné aj neživotné poistenie.

Medzi produkty, ktoré ponúkajú, patria napríklad:

- **Cestovné poistenie** – dojednáva sa hlavne pred cestou do zahraničia a kryje predovšetkým liečebné náklady (napr. lieky, zdravotnú starostlivosť), ale v rámci balíčka služieb môžete mať aj cestovné poistenie s poistením batožiny, opravou auta, poskytnutím náhradného auta atď.
- **Poistenie zodpovednosti** – na škodu, ktorú spôsobíme svojou činnosťou či prevádzkou svojho majetku. V dnešnej dobe by sa dalo poistiť teoreticky čokoľvek. Niektoré poisťovne dokonca ponúkajú aj poistenie internetových rizík, ktoré pomáha pri zneužití údajov na internete. Najtypickejším príkladom je poistenie zodpovednosti za prevádzku motorového vozidla (tzv. PZP). Každý majiteľ vozidla musí byť povinne poistený. Poisťujete škodu na **cudzom aute**, ktorému spôsobíte škodu.
- **Havarijné poistenie** – kryje škody na vozidle spôsobené haváriou, odcudzením, živelnými katastrofami, vandalizmom, zverou či pádom predmetu. Hlavnými faktormi ovplyvňujúcimi cenu sú napr. vek vodiča, vek a výkon auta, objem valcov, lokácia histórie vodiča atď. Havarijným poistením si poisťujete škodu na **svojom aute**.
- **Poistenie majetku/domácnosti** – poistenie sa vzťahuje na samotnú nehnuteľnosť v prípade jej zničenia, alebo poškodenia (požiar, záplavy, blesk), ale aj na vybavenie a osobné veci v domácnosti, alebo ak by sa vám podarilo vytopiť susedov.
- **Poistenie schopnosti splácať** – pokiaľ dôjde k vážnej udalosti v živote (invalidita) a poistený vplyvom nižšieho príjmu nevie splácať úver, poisťovňa bude splácať splátky za vás. Typicky sa to používa pri hypotekárnom úvere.
- **Životné poistenie** – v prípade pracovnej neschopnosti, úmrtia, invalidity, trvalých následkov úrazu atď. poisťovňa vyplatí vopred dohodnutú čiastku.

Popísať jednotlivé poistenia nie je ľahké, pretože každá poisťovňa pri svojich produktoch ponúka trochu iné podmienky, aby sa odlíšila od konkurencie. Je teda len na každom z nás, ktoré poistenie pre nás dáva zmysel, ktoré chceme využívať a ako si poistenie „vylepšíme“, aby sme ho mali presne šité na mieru.

TYPICKÉ VYUŽITIE KOMERČNÉHO POISTENIA

- Vlastným nehnuteľnosť – poistenie majetku a poistenie domácnosti.
- Vlastným auto – povinné zmluvné poistenie je povinné zo zákona a chráni majiteľov áut, ktorým spôsobím škodu. K tomu si môžem dobrovoľne dokúpiť havarijné poistenie, aby som sa poistil/a.
- Mám hypotéku, rizikové povolanie, alebo chcem ochrániť rodinu v prípade, že sa mi niečo stane – životné poistenie. Môžem sa poistiť proti smrti, invalidite, práceneschopnosti, trvalým následkom úrazu, alebo kritickým chorobám.
- Cestujem alebo športujem – cestovné poistenie, prípadne rôzne športové pripoistenia na lyžovanie, bicyklovanie, lezenie v horách a podobne.

RIZIKOVÉ ŽIVOTNÉ POISTENIE - PRIPOISTENIA

Kritické ochorenia – toto poistenie kryje ochorenia ako je napr. rakovina, ako náhle je toto ochorenie diagnostikované, tak poisťovňa vyplatí poistnú sumu.

Smrť (konštantná PS)- v prípade smrti poisteného akoukoľvek príčinou sa vyplatí poistná čiastka.

Smrť (následkom úrazu)- v prípade smrti poisteného následkom úrazu sa vyplatí poistná čiastka, ide o podmnožinu predchádzajúceho poistenia.

Smrť (úraz autonehoda) – v prípade smrti následkom autonehody sa vyplatí poistná suma, opäť ide o malú podmnožinu smrti.

Invalidita nad 40 % - akonáhle je človeku priznaný status invalida (do 40 % tela) tak má nárok na toto poistné, v tomto prípade ide o jednorazovú výplatu, existujú aj mesačné dávky.

Invalidita nad 70 % - ide o rovnakú situáciu ako v predchádzajúcom avšak s rozdielom že človek musí byť Invalid nad 70 %.

Trvalé následky telesného poškodenia následkom úrazu – ide o poškodenie časti tela, ktoré je nenávratné, z menej závažných napr. vybitie zubu (zväčša sa vypláca 1% z poistnej čiastky) alebo vážnejšie - strata hybnosti alebo celej končatiny (50 %).

Denná dávka pre prípad pracovnej neschopnosti – ide o prípad kedy je človek PN, vtedy dostane denne sumu, ktorú si stanovil.

NEZABÚDAJME NA REZERVU

Poistiť úplne všetky riziká by bolo veľmi drahé a aj tak by sa nám to nepodarilo. Poistenie vie v prípade drobných neočakávaných rizík čiastočne či úplne nahradiť finančnú rezervu, ktorá vie naozaj uľahčiť danú udalosť. Dobrá finančná rezerva vie ušetriť veľa peňazí a odporúča sa ju mať vo výške 3 – 6 násobku mesačných výdavkov.

Aktivity a cvičenia

ÚVOD

Aktivita č. 1

Na aké 2 kategórie rozdelujeme komerčné poistenie?

životné

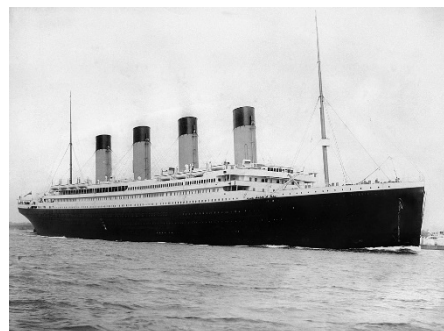
a

neživotné

Uveď riziká, pre ktoré by si v roku 1911 poistili Titanic.

Potopenie, poškodenie,...

Kedy sa oplatí uzatvoriť poistenie pre prípad smrti?

V prípade, že má človek záväzky, ktoré by prešli na rodinu

Oplatí sa poistiť všetky riziká?

ÁNO
NIE

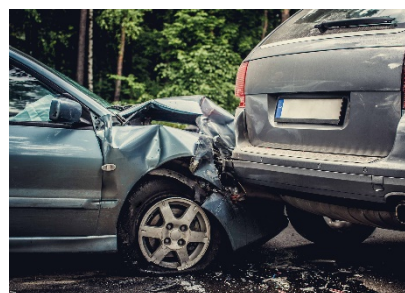
Čím sa dá čiastočne alebo úplne nahradiť poistenie?

Nasporená finančná rezerva

AKÉ POISTENIE UZAVRIEŤ?

Aktivita č. 2

Pozrite sa na nasledujúci obrázok a porozmýšľajte nad tým, aké škody vznikli a ktoré poistenia by ich mohli pokryť.

škody	poistenie
<i>Na aute</i>	<i>Havarijné poistenie</i>
<i>Na zdraví</i>	<i>Životné poistenie</i>
<i>Na cudzom aute</i>	<i>Povinné zmluvné poistenie</i>
<i>Na cudzom majetku</i>	<i>Zodpovednosti za škodu</i>

Predišlo by poistenie nehode? Diskutujte so spolužiakmi.

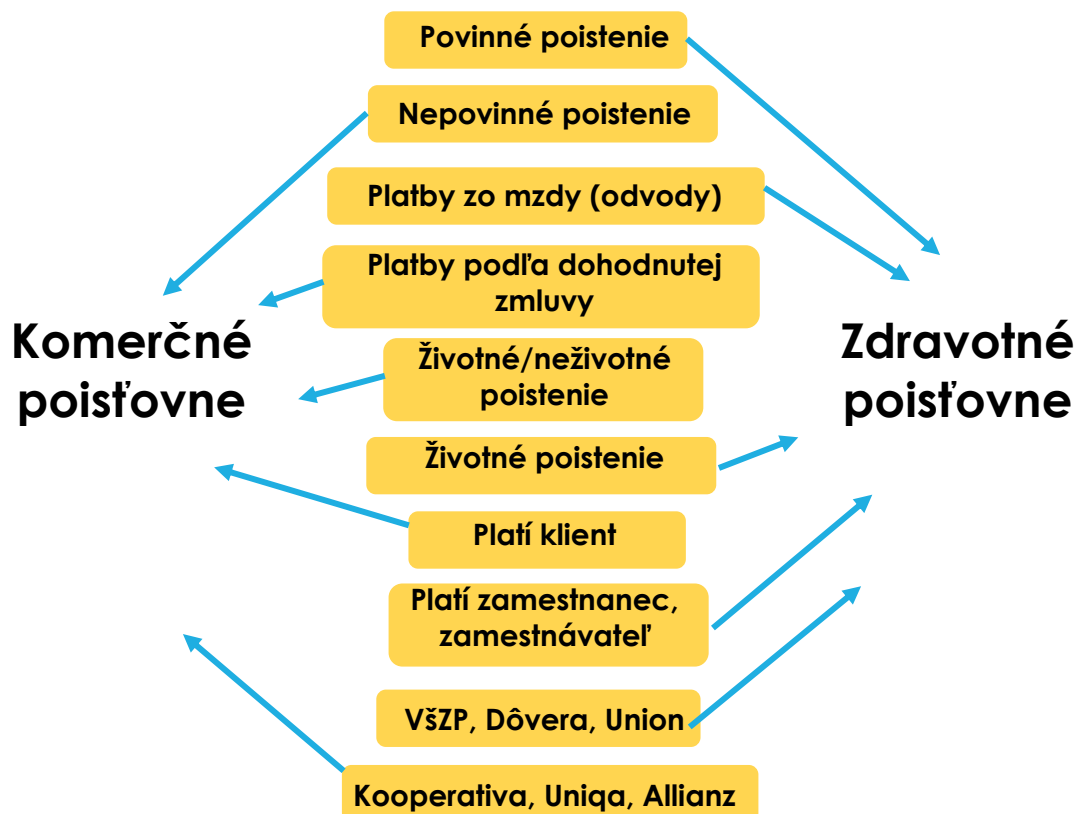
ÁNO
NIE

SKUPINOVKA

Aktivita č. 3

Vytvorte skupiny (max. 4) a skúste porovnať komerčné a zdravotné poisťovne. Rozdeľte poisťovne podľa druhu poskytovaného poistenia, povinnosti platiť, spôsobu platby (napr. spoluúčasti) a toho, kto platí za poistenie. Napíšte spolu aspoň 4 príklady poisťovní a uveďte ďalšie rozdiely, ktoré vám v skupine napadnú.

PREČO SA POISTIŤ?

Aktivita č. 4

Prečo sa ľudia poisťujú v komerčných poisťovniach? Aké poistenia komerčné poisťovne ponúkajú? Skús vymenovať poistenia, ktoré by si využil v situáciách, ktoré vidíš na obrázku. Máš nejakú osobnú skúsenosť s poistením?

Vysvetlenie: V tejto aktivite sa žiaci naučia komplexne zhodnotiť riziká. V tomto prípade sa môže jednať o lyžovačku v zahraničí, na mieste je preto cestové poistenie, pretože záchrana horskej služby je veľmi drahá. Okrem toho je pri lyžovaní zvýšené riziko úrazu. Pri cestovaní lietadlom môže hroziť riziko zmeškania letu alebo meškание. Tu treba rozlišovať na čo máme nárok zo zákona a čo nám dáva navyše poistenie. Často takéto poistenie ponúkajú cestovné kancelárie alebo priamo dopravca a je potrebné zvážiť či je naozaj takéto poistenie potrebné a čo skutočne kryje. Nechajte žiakov sa zamyslieť nad jednou inou situáciou, ktorá im napadne. Môžu ju doplniť za otáznik.

CENA HAVARIJNÉHO POISTENIA

Aktivita č. 5

Predstav si, že si si kúpil/a svoje prvé auto a musíš si k nemu urobiť havarijné poistenie.

Nižšie uvidíš niektoré z viacerých faktorov, ktoré ovplyvňujú cenu poistenia. Tvojou úlohou je určiť, či sa v danej situácii cena zvýši alebo zníži. Nezabudni uviesť dôvod, prečo to tak je.

Faktor: Vek

Situácia: Čerstvý vodič si chce uzavrieť havarijné poistenie k svojmu prvému autu.

Cena poistenia bude: **NIŽŠIA** / **VYŠŠIA**

Dôvod: *U mladšieho vodiča sa očakáva, že nemá toľko skúseností a preto nemusí vedieť, ako sa v určitých situáciách zachovať. Vieme, že mladší vodiči majú tendenciu jazdiť relatívne rýchlo, a teda aj z tohto dôvodu je väčšia pravdepodobnosť, že dôjde k nehode.*

Faktor: Stav auta/Rok výroby

Situácia: Rodina si kúpila auto Škoda Fabia z roku 2010, ktoré si chce poistiť.

Cena poistenia bude: **NIŽŠIA** / **VYŠŠIA**

Dôvod: *Vodič má k dispozícii garáž na svojom pozemku a preto je o dosť menšia šanca, že by došlo ku krádeži či poškodeniu vozidla, pokiaľ v nej auto bude mať. Presným opakom sú parkoviská pri sídlisku, kde sa často stane, že niekto škrabne kľúčom lak auta.*

Faktor: Objem valcov/výkon auta

Situácia: Šofér si kúpil pravé americké auto a to Ford Mustang GT s objemom valcov 4 951 ccm (= kubický centimeter).

Cena poistenia bude: **NIŽŠIA** / **VYŠŠIA**

Dôvod: *Pri aute Škoda Fabia môžeme povedať, že patrí k tým lacnejším vozidlám a pokiaľ zohľadníme aj fakt, že je starší ako 12 rokov, tak je potom jasné, prečo cena poistenia bude nižšia, ako napríklad u vozidla Porsche 911 z roku 2020.*

Faktor: História vodiča

Situácia: Vodič, ktorý už zavinil 3 dopravné nehody, žiada o poistenie na svoje ďalšie auto.

Cena poistenia bude: NIŽŠIA / **VYŠŠIA**

Dôvod: Pokiaľ vodič zapríčinil doteraz už 3 dopravné nehody, tak je veľká šanca, že sa história bude opakovať, čo je dôvod vyššej ceny, pretože je pre poisťovňu toto poistenie rizikovejšie.

TYPY POISTENÍ

Aktivita č. 6

Na nasledujúcom obrázku sú zobrazené jednotlivé prípoistenia pri rizikovom životnom poistení. Porozprávajte sa s učiteľom o jednotlivých prípoisteniach a poistnej sume.

Vysvetlenie: Na obrázku môžete vidieť ponuku jednej konkrétnej poisťovne. Ide o životné poistenie pre muža vo veku 22 rokov bez zvýšených rizík. Porozprávajte sa so žiakmi o jednotlivých prípoisteniach. Každé prípoistenie má svoj význam prečo sa uzatvára avšak nie je potrebné uzavrieť si všetky prípoistenia.

Pripoistenie	Dĺžka (r.)	Poistná suma
394K/SK - Kritické ochorenia - komplexný balíček	44	25 000 €
305K/SK - Smrť - konštantná PS	44	3 000 €
310/SK - Smrť - úraz	44	15 000 €
311/SK - Smrť - úraz autonehodou	44	15 000 €
464K/SK - Invalidita nad 40 % - jednorazová výplata - konštantná PS	41	15 000 €
468/SK - Invalidita nad 70 % - jednorazová výplata - konštantná PS	41	20 000 €
324/SK - Trvalé telesné poškodenie následkom úrazu - PP do 500 % PS od 1 % TP	44	10 000 €
364/SK - Denná dávka pre prípad pracovnej neschopnosti - plnenie od 1. dňa PN / dĺžka PN nad 29 dní	44	13 €

KEDY SA OPLATÍ UZAVRIEŤ POISTENIE?

Aktivita č. 7

Prečítaj si životné situácie a pokús sa odpovedať na otázky. Dá sa niektorá zo situácií riešiť nasporenou finančnou rezervou?

1. Mladý pár sa dočasne presťahoval do Bratislavy za prácou. Prenajali si byt, ale majú problém so zámkom na vchodových dverách. Všetok svoj majetok si priviezli v novom aute, na ktoré minuli takmer všetky svoje peniaze a zaparkovali ho na parkovisku pri supermarkete, pretože v okolí bytových jednotiek je nepretržitá premávka a obsadenosť.

Aké poistenie by si mladému páru odporučil/a?

Poistenie domácnosti a havarijné poistenie (Povinné zmluvné poistenie na auto už majú, keďže to už museli mať uzavreté v momente prevzatia auta od predajcu).

Prečo si myslíš že poistenie potrebujú?

Keďže si byt prenajali, nepotrebnú poistenie majetku samotnej nehnuteľnosti, to by si mal zabezpečiť prenajímateľ. Stačí im poistiť svoj majetok v byte, ktorý si priniesli. Zároveň majú nové auto, za ktoré dali všetky svoje úspory. Ak by sa im niečo s autom stalo (krádež, vandalizmus, alebo by napríklad na neho padol strom), prišli by o peniaze, za ktoré auto kúpili. Preto by mali zvážiť havarijné poistenie.

2. Rodina sa vyberie na dvojtýždňovú dovolenku do Karibiku. Keďže rodičia vlastnia cestovnú kanceláriu, rozhodli sa, že si na dovolenku vezmú počítače a fotoaparáty, aby urobili niekoľko fotografií a potom rozšírili ponuku zájazdov. Keďže sa chystajú aj s deťmi, ktoré túžia po športe a dobrodružstve, plánujú sa s deťmi potápať.

Áké poistenie by si rodine odporučil?

Cestovné poistenie s pripoisteniami rizikových športov vrátane potápania, batožiny a drahej elektroniky.

Prečo si myslíš že poistenie potrebujú

Ak by sa im na dovolenke stal úraz, alebo by ochoreli, tak ich bežné zákonné zdravotné poistenie by im nemuselo náklady na ošetrovanie, liečbu, či prevoz na Slovensko hrať. Ak plánujú rizikové športy, malo by toto cestovné poistenie tieto športy obsahovať. Väčšinou sa na takéto športy vzťahujú výluky z poistenia a preto ich treba dojednať pripoistením k základnému poisteniu. Pripoistenie batožiny a osobných vecí zas zabezpečí náhradu, pokiaľ by im niektoré predmety ukradli alebo poškodili pri ceste lietadlom. Na drahú elektroniku sa to ale väčšinou nevzťahuje, preto si treba kamery a notebooky osobitne pripoistiť. V prípade škody si tak zabezpečia poistné pokrytie ich plnej ceny.